

Megérkezett a jégcsiszoló gép

Beszámoló az SZJA indulásáról

Fotó: Vajda György

Csütörtökön délután a Székelyföldi Jégkorong Akadémia maroszentgyörgyi műjégpályája mellett tartottak sajtótájékoztatót Kú Csaba, ifj. Vákár Lajos és Niciu Nadina edzők, akik beszámoltak a február végétől március közepéig tartó rövid időnyről. Szerencsés véletlen folytán a sajtótájékoztató közben érkezett meg az a jégcsiszoló gép, amelyet a jégportókat támogatóknak köszönhetően sikerült megvásárolni.

Kú Csaba elmondta, február 11-én avatták fel a műjégpályát, és a „beüzemeltetésének” rövid idején beigazolódott, hogy nagy igény volt a létesítményre, ugyanis Marosvásárhelyen hagyománya van a jégkorongnak, a gyorskorcsolyának és közkedvelt a hobbikorcsolyázás is, így nagyon sokan keresték fel az edzőket, és írták be gyerekeiket hokizni. Nagy siker, hogy feléledt a jégkorong Marosvásárhelyen. Egyelőre a nyári szezonban abbahagyják az edzéseket, de szeptemberben folytatják.

Vajda György

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Katasztrófa- elhárítás és rendőri beavatkozás

Marosvásárhelyen kidőlésveszélyes fa eltávolítása, Segesváron csatornába esett kutya mentése, Szovátán lakásba záródott személyen való segítség mellett súlyos és kevésbé súlyos balesetekhez riasztották a vészhelyzeti felügyelőség ügyeletes csapatait.

2.

Kísértet jár a kertek alatt

Ők, a kísértetek voltak a félelem nap-számosai. Mert elfogta őket a páni félelem. Ugyan mitől? Az ember ösidőktől fogva félelmektől rettegve élte életét. Folyton veszélyekkel nézett szembe, veszéllyé változtatta képzeletében az ismeretlen jelenségeket, melyeket képtelen volt felfogni.

3.

A Kulturális Analfabéta

A funkcionális analfabéták mellett a kulturális analfabéták országa (is) letünk, pedig azt hittem, az a világ lejárt akkor, amikor a dédnagyapám kúriájában a szovjet katona kitépte az olajfestményt a keretből.

4.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

SZÖVEG NÉLKÜL

MÁJUS

15., szombat
A Nap kel
5 óra 49 perckor,
lenyugszik
20 óra 49 perckor.
Az év 135. napja,
hátravan 230 nap.

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:
max. 20 °C
min. 6 °C

*Isten éltesse!

Ma ZSÓFIA, holnap MÓZES és BOTOND napja.
MÓZES: bibliai férfinév. Valószínűleg egyiptomi eredetű, a pontos eredete és jelentése tisztázatlan. Népies magyarázat szerint a jelentése: vízből kihúzott.
BOTOND: régi magyar személynévből származik. A buzogány jelentésű bot szó származéka.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2021. május 14.

1 EUR	4,9253
1 USD	4,0683
100 HUF	1,3830
1 g ARANY	239,7988

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megszűnik a kijárási tilalom, enyhítik a korlátozásokat

Romániában szombattól kezdődően megszűnik a koronavírus-járvány miatt bevezetett éjszakai kijárási tilalom, az üzletek nyitvatartásának korlátozása, a kültéri maszkviselés pedig már csak a zsúfolt helyeken lesz kötelező – jelentette be csütörtökön Klaus Iohannis államfő.

Az elnök a járvány kezelésében illetékes kormánytagokkal folytatott egyeztetése után beszélt a korlátozások fokozatos feloldásának menetéről, amely az egész nyári időszakot felöleli. Az első intézkedéseket május 15-től tervezik, miután az országban egy ezrelék alá csökkent az utóbbi kéthetes lakosságátlagos fertőzési ráta, és Románia minden megyéje a legenyhébb (másfél ezrelékes ráta alatti) „zöld” járványügyi besorolásba került.

Az új szabályozás részleteit a járványügyi operatív törzs (CNSU) fogja kidolgozni, és kormányhatározattal léptetik hatályba – magyarázta az elnök.

Május 15-től eltörlik a több mint öt hónapja (tavaly november 9-én) bevezetett, két hónapja szigorított – jelenleg 22 és 5 óra között érvényes

– éjszakai kijárási tilalmat, és ezzel együtt azt a rendelkezést is, amely megtiltotta az üzleteknek, hogy 21 óra után nyitva tartsanak. Nem lesz már kötelező a kültéri maszkviselés, a piacok, vásárok és a közszállítási járművek megállói kivételével – részletezte az államfő.

Szintén a következő hétvégétől kezdődően visszatérhetnek a nézők a szabadtéri sportesemények lelátóira, de egyelőre a férőhelyek legfeljebb 25 százalékát foglalhatják el.

Iohannis szerint a további lazítások bevezetése a fertőzési ráta további csökkenésétől és az átoltottsági arány növekedésével kapcsolatos célkitűzések elérésétől függ.

A június elsejétől tervezett lazítások között lehetővé tennék a lakodalmak, keresztelők és más magánrendezvények megszervezését: szabadtéren legfeljebb 70, zárt teremben legfeljebb 50 résztvevővel. A későbbiekben a létszám korlátozását enyhítenék, illetve egyáltalán nem korlátoznák, amennyiben a szervező garantálja, hogy kizárólag beoltott résztvevők lesznek jelen – magyarázta az államfő. (MTI)

Vigyázzunk a biciklisekre!

A tavasszal, a meleg időjárás megérkezésével sokan elővették a kerékpárt. Ennek számos előnye van, hiszen egyszerűen szinte semmiféle anyagi ráfordítást nem igényel, nem szennyezi a levegőt, hamarabb lehet haladni vele, mint gyalog, és még a napi testmozgás is megvan, illetve a vírus miatt szempont lehet az is, hogy nem kell felülni a tömegközlekedési járművekre, ahol megvan az esély rá, hogy fertőzött vagy kontaktszemélyvel találkozzunk. Összességében tehát a kerékpározás jó dolog, azonban nem veszélytelen.

Nagy-Bodó Szilárd

Marosvásárhely sajnos nem a bicikliút-hálózatáról híres, és be kell látni, nem egyszerű kiküszöbölni ezt a problémát, hiszen ahhoz útszélesítésre lenne szükség. Így a kerékpárosoknak két lehetőségük marad: megpróbálnak a járdán, a gyalogosokat kerülgetve haladni, vagy lemerészkednek az úttestre, az autók közé. Sokan a második opciót választják, különféle okokból. Azonban az autósok nagy része nincs tekintettel a biciklisekre. Sok esetben látni, hogy a gépjárművezető rádudál a kerékpárosra, vagy nagyon közel megy hozzá. Előbbiből szerencsére keveset látni, de még mindig van, utóbbi pedig adódhat abból a gondból is, hogy sok az autó, és keskenyek az utak. Ezért is lenne jó, ha többen közlekednének kerékpárral.

De nem a felsoroltak a legnagyobb veszélyforrá-

sok. A két keréken közlekedők legfőbb ellensége a kicsapódó kocsiajtó. Számos sofőr, miután leparkol, nem néz bele még egyszer a tükörbe, hanem reflexből kinyitja gépjárművének az ajtaját. Ennek pedig egy kerékpáros láthatja a kárát, aki nincs felkészülve arra, hogy előtte kinyílik egy ajtó, és már nincs ideje megállni. Maga az esés is nagyon fájdalmas lehet, és már ez önmagában súlyos egészségi gondokat okozhat egy idősebb ember számára, de van ennél rémitőbb forgatókönyv is. Mivel sok az autó, és mindenki gyorsan próbál haladni, nem kizárt, hogy a biciklis után még jön egy autó, amely szintén nem tud megállni, és elgázolja. Mindez egy egyszerű ajtónyitás következménye lehet.

Értelemszerűen nem mindig az autós a hibás. A kerékpárosok is megszeghetik a szabályokat. A bicikliseknek sötétben vagy településen kívül viselniük kell a láthatósági mellényt és elől-hátul valamilyen fényező kell legyen a kerékpáron. Amennyiben nincs ilyen, sokkal inkább ki van téve a veszélynek, hiszen a gépjárművezető lehet, hogy belenéz a tükörbe, de a sötét miatt nem látja, hogy közeledik valami. Azt sem szabad elfelejteni, hogy más okok miatt is bekövetkezhet az esés, ezért is fontos a védősisak használata.

Tehát az autósok kiszállás előtt győződjenek meg arról, hogy nem jön biciklis az autó mellett, és csak ezt követően nyissák ki az ajtót. A biciklisek pedig ne felejtsek el a láthatósági mellényt, a lámpákat, és ami talán a legfontosabb, a bukósisakot. Egy egyszerű sisak sok esetben életet menthet.

Figyeljünk egymásra a közlekedésben is!

Katasztrófaelhárítás és rendőri beavatkozás

Baleset, tűz, állatmentés...

Május 14-ig, péntek reggelig a Maros megyei tűzoltóknak 48 óra alatt 96 bevetésük volt, kilencven alkalommal a SMURD rohammentő szolgálatot is be kellett vonni.

Marosvásárhelyen kidőlésveszélyes fa eltávolítása, Segesváron csatornába esett kutya mentése, Szovátán lakásba záródott személyen való segítség mellett súlyos és kevésbé súlyos balesetekhez riasztották a vészhelyzeti felügyelőség ügyeletes csapatait.

Fotó: ISU

Többek között egy vidrászegi közúti balesetnél kellett elhárítani a robbanásveszélyt, ahol gázvezetéket, egy lakóház gázcsatlakozását és villanyoszlopot rongált meg egy kisodródó személyautó. A balesetben senki nem sérült meg.

Pénteken délelőtt 8 óra után Nyáradkarácsonban hídfőnek ütközött gépkocsiba szorult járművezetőt szabadított ki a marosvásárhelyi tűzoltóalakulat. A jármű vezetőjét átadták az ákosfalvi SMURD rohammentő szolgálat egységének. Kicsivel később egy meggyulladt marosvásárhelyi gépkocsi oltásához riasztották a helyi tűzoltókat.

Állatkínzás vádjával bünygyi kivizsgálás

Május 13-án a segesvári rendőrök arról értesítették, hogy szekérhez kötött sérült lovat láttak a városban. A helyszínre érkező rendőrök az állatrendőrség képviselőivel felmentették az állat sérüléseit, és azonosították a 30 éves tulajdonost, akinek a nevére bünygyi dossziét nyitottak állatkínzás vádjával, a lovat pedig 45 napra menedékhelyre szállították – tájékoztatott a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség sajtóosztálya. (Sz.P.P.)

Beszámoló az SZJA indulásáról

(Folytatás az 1. oldalról)

Újdonságként bejelentette, hogy megalakult egy lánycsapat is, amellyel Niciu Nadina foglalkozik, és saját hozzájárulásával finanszírozza a működtetést. Az utóbbi hozzászólta, ez a lépés is igazolja, hogy van jövője Marosvásárhelyen ennek a sportnak. A szülői támogatás mellett a gyerekek akarata és kitartása is számít. Remélik, hogy szeptemberben még többen mennek majd a jégpályára. 230 gyerek jelentkezett korcsolyaoktatásra, ezek közül – 6-tól 14 éves korig – 110-en beiratkoztak a korszakotáruknak megfelelő jégkorongcsapatba, és megkezdtek velük a szakedzéseket. Számukra nyáron folytatódna az

ún. erőnléti szárazedzések, áttérnek a görkorcsolyára. Remélik, hogy szeptembertől az akadémia más helységekbeli központjaiban edző

A három edző

gyerekek között beindulhat a bajnokság. Több sporttanár is segíti a munkájukat. Kui Csaba megemlégett, hogy Kun László, Kenéz

Fotó: Kádár Zoltán

Zselyke, Szabados Edina, Domó Loránd és Bőjte Zsombor is segítették a sportoktatást.

A Népújság arra volt kíváncsi, hogy mikor használhatják a pályát a hobbikorcsolyázók, és milyen tervek vannak a következő idényre.

Kui Csaba elmondta, hogy a műjégpálya mindenkié, úgy is volt tervezve. Az idén a járványhelyzet miatt a sportolókön kívül mások nem használhatták a pályát, szeptembertől az edzési programon kívül meghirdetik ezt a lehetőséget. Elsősorban gyerekek (10 éves korig) – fiúk és lányok – jelentkezését várják, a nagyobbakat (14 éven felül) is fogadják, de csak a haladó korcsolyatudásúakat. Kenéz Zselyke műkorcsolyát is oktatott, így valószínű, hogy ez a sportág is meghonosodhat. A gyorskorcsolyá-

val a Maros Sportklub (Koros László) foglalkozik. Az edzők kiemelték: az SZJA pályája igazolja, hogy van igény a jég sportokra, s ha végre befejezik a Ligetben levő műjégpályát, ennek a működtetése nem jelent számukra konkurenciát, hiszen Marosvásárhely, a megye „elbír” két ilyen létesítményt is. E rövid szezon is ezt igazolta.

A sajtótájékoztató közben teherautón megérkezett a Visit Mureș Egyesület finanszírozásával megvásárolt jégcsiszoló gép. A korábban használt kölcsönkérték, de csütörtöktől vadonatúj, saját géppel tehetik használhatóvá a jeget, így most már minden feltétel adott ahhoz, hogy szeptemberben korszerű körülmények között folytatódjon a jég sportoktatás az SZJA maros-szentgyörgyi pályáján.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujzag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDÉTES: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujzag.ro E-mail: nepujzag@e-nepujzag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Művésza

SZERKESZTI:
KAÁLI NAGY BOTOND
1486. sz., 2021. május 15.

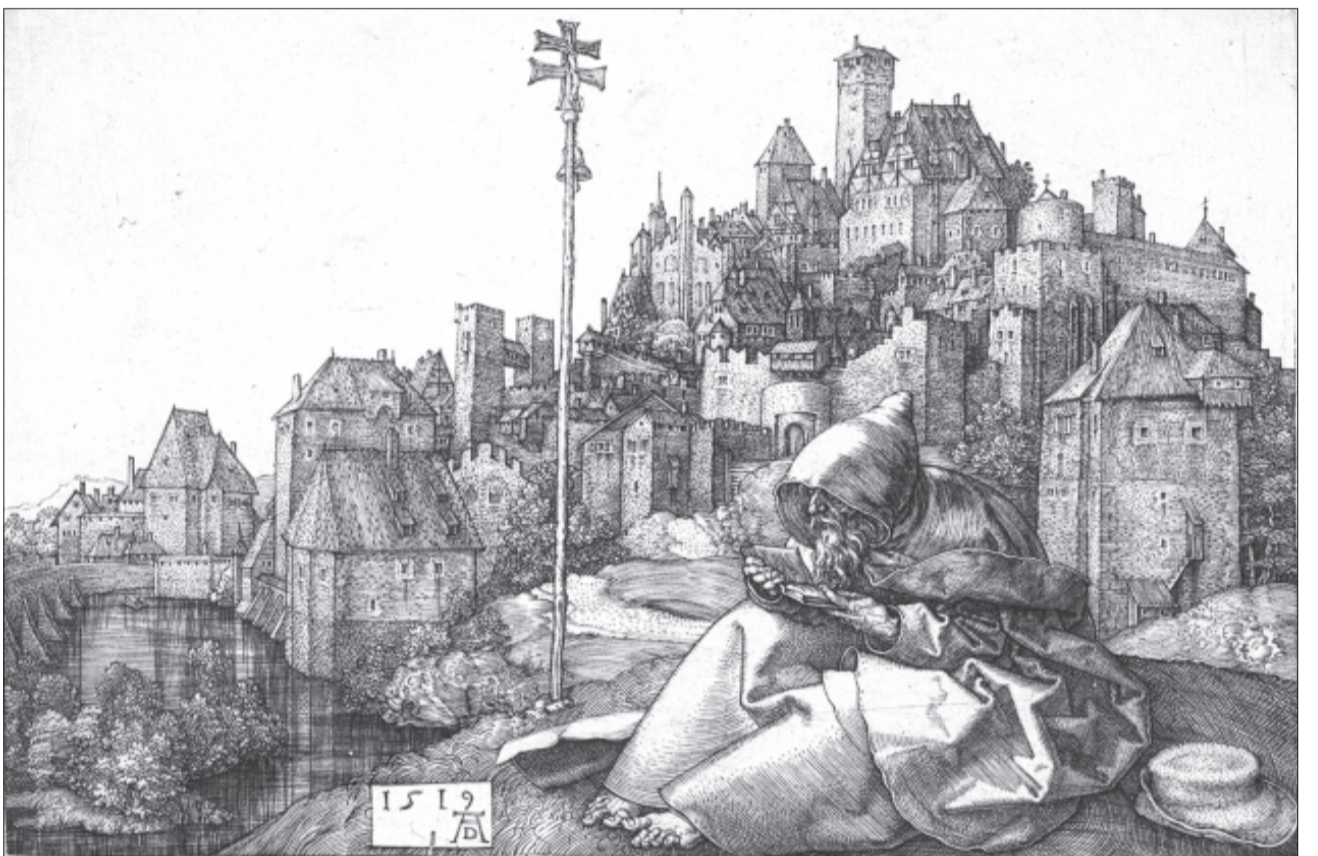
Kányádi Sándor

Előhang

vannak vidékek gyönyörű
tájak ahol a keserű
számban édessé izesül
vannak vidékek legbelül
szavak sarjadnak rétegen
gyopárként sziklás bércein
szavak kapaszkodnak szavak
véremmel rokon a patak
szívemben csörgedez csobog
télen hogy védjem befagyok
páncélom alatt cincogtat
jeget-pengető hangokat
tavaszok nyarak őszeim
maradékaim s őseim
vannak vidékek viselem
akár a bőrt a testemen
meggyötörtén is gyönyörű
tájak ahol a keserű
számban édessé izesül
vannak vidékek legbelül

(1982)

92 éve, 1929. május 10-én született Nagygalambfalván a sokunk által ismert és szeretett Kossuth-díjas költő, a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, a nemzet művésze, a kortárs magyar költészet egyik legnagyobb alakja. Elhunyt 2018 júniusában Budapesten.

550 éve, 1471. május 21-én született Nürnbergben Albrecht Dürer magyar származású bajor festő, grafikus, könyvkiadó, utazó és író, korának egyik legnagyobb képzőművésze. Elhunyt 1528 áprilisában, 56 évesen, Nürnbergben.
Albrecht Dürer: Szent Antal olvas, 1519

Kísértet jár a kertek alatt

Dr. id. Kovács Levente,
a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem
nyugalmozott professor emeritusa

Kísértet jár a kertek alatt. Új vadra veti szemét. Furcsa érzés keríti hatalmába, hisz ilyen vadra rég nem nézett. Vágyott már rá, hiszen lóttek rá barna inges hóhérok, égették a magasra törő könyveit, börtönbe kergették vagy elűzték más tájakra, zárták szöges drótkerítések mögé, lerombolták könyvtárait, katedrálisait, dzsungel martalékává tették piramisait. Üldözték tüzzel, vassal, inkvizíciókkal, vallási őrzőgésekkel, népirtásokkal.

Ők, a kísértetek voltak a félelem napszámosai. Mert elfogta őket a páni félelem. Ugyan mitől? Az ember ősidőktől fogva félelmeiktől rettegve élte életét. Folyton veszélyekkel nézett szembe, veszéllyé változtatta képzeletében az ismeretlen jelenségeket, melyeket képtelen volt felfogni. Így járt a kultúrával, a művészetekkel is. Nem értette, tehát félelmében pusztítani kezdte. Mivel a tanulás a világ feltáráshoz vezető titkokat fedezi fel, és az ismeretlenség rejtelmébe vezet, a műveletlen ember számára terhes, így ez az ismeretlen reflexből mindig pusztításra ingerelte. Például a talibok modern

Albrecht Dürer: Az ötödik és hatodik pecsét felnyitása, 1511, részlet

ágyúk sorozattüzével rombolták szét az őstörténet szoboremlékeit, az évezredes timbuktuai egyetemeket. Az alexandriai könyvtár elégetése az ember számára örökre megismerhetetlenné tette múltjának pótolhatatlan értékeit. A fasizmus könyvégető mániáját már nem is említjük... A kommunizmus négy évtizede is bőven szolgál példákkal az alfabetizmusban szenvedő titkárok, aktivisták „hőstetteiből”, amikor nagy buzgalommal leplezték le az értelmiségnek álcázott elleneséget.

Most más, úgymond demokratikus, humanus értékeket valló, békés korba értünk. Nincs máglyatűz, nincs keresztre feszítés, tömeges mészárlás, koncentrációs táborok és sűrű, fekete füstöt okádó kemencék. De a kultúrától, az emberi szellem szabadságától való páni rettegés és az azáltal gerjesztett félelem, a pusztítás vágya továbbra is ott pislogtatja a gyűlölet tüzeit a csillgó külsőségek és modern javak között terpeszkedő tudatlanok primitív agyában, újabb ürügyekre, lehetőségekre vadászva, az úgynevezett törvényesség, a racionalitás hamis elveinek fennhangon való, emberi érdeknek feltüntetett hazugságai mögé rejtve saját, primitív gyűlölködésüket, legyenek bár talibánok, bokuharamos terroristák vagy BLM-hívó spiritualista szektánsok, szélsőséges politikusok és aktivisták, vagy az államgépezet szorgos ügyvivői, akik hazafias buzgalommal készek átfesteni az ismeretlen, gyűlölt kultúrát a takarékos rendállam fejlődésének útjában álló ellenségévé.

Ezért két évszázadnál is idősebb színház-kultúrát próbálnak eltörölni, színészeket és más művészeket földönfutóvá tenni – mondván, hogy más országokban is szűnnek meg államilag támogatott színházak, átadva helyüket a piacgazdaság által favorizált alkalmi vállalkozásoknak, projektek és castingok által létrejövő pillanatszínházi események-

nek. Csakhogy... csakhogy ezek az országok több évszázados múlttal rendelkeznek (Shakespeare idejében már részvényesek voltak a színészek, drámaírók – Londonban az 1595-ös év tájékán már 11 színház működött mint magánvállalkozás, részvényesek tulajdonában). Például ma az Egyesült Államokban az állam 6-10 százalékos támogatásának aránya mellett az üzleti, a vállalkozói és a bankszféra olyan tökeerővel rendelkezik, hogy hatalmas, többmillió költségetvetésű produkciók tömegét tudják létrehozni. Gondolom, senki sem vette észre, hogy Hruscsov elvtárs álma, miszerint tíz éven belül a szocialista tervgazdaság révén utolérhetjük Amerikát, nem mondható teljesültnek. Egy közepesnek minősülő erdélyi vagy Románia más területein működő színházak ma is napi megélhetési gondjai vannak, a pénzügyi megszorítások, leépítések és egyéb megszorítások, a nagyvonalúan korszerűsítésnek csúfolt adminisztratív lépések, összevonások és egyéb hókuszpókuszok nemhogy javítanának, hanem tovább rontanak a helyzeten, visszahozva a csökkentett vagy visszatartott fizetések korát, a „füvet eszünk” diktatori találmányát, miközben felújított köztetek és pazar paloták árnyékában didereg a kultúra (nem árt emlékezni arra, hogy Néro egy virágzó Rómát képes volt felgyújtani, mert a nép megkapta a „cirkuszt és a kenyert”, tehát szerinte megvolt a morális jogalapja a gyújtogatásnak és a kereszténynek felfalatásának az arénákban).

Érdemes felfigyelni a jelen pillanatban tervezett intézkedések, megszorítások és egyéb, szinte atrocitásnak minősíthető lépések mélyen antihumanus jellegére. Mert mindez egy pusztító világjárvány közepette történik, amikor az elmúlt év teljesítményeit készülnek számba venni, úgymond „evaluálni”, hogy az

Folytatás a 4. oldalon

Kísértet jár a kertek alatt

(Folytatás a 3. oldalról)

eközben elért művészi tevékenység (elsősorban számszerű és nem kalitív) értékelése legyen a mérce, nem törődve azzal, hogy mennyien szenvedtek beteg, karanténba zártan, akár a halállal küzdve – s nemegyszer alulmaradva e harcban), s ilyen alapon döntenek (többnyire hozzá nem értő „aparthykok”): ki alkalmas, ki nem a további szerződésre. (Kérem: nem emlékeztet-e ez a koncentrációs táborokban alkalmazott szelekciós eljárásokra?) Talán majd sor kerülhet a spártai módszerre is: legurítani a szakadékba a selejtet – értsd: a szakmában évtizedeken át hűséggel dolgozó és gürcölő, immáron alkalmatlanná öregedettek.)

A napokban emlékeztünk (már ahol) Európa napjára (a gyengébbek vagy felelőtlenek érdekében jelezzük, hogy egyelőre ezen a kontinensen élünk). Ez alkalommal ismét szóba került, hogy többet kellene tenni az emberi jogok tiszteletben tartása érdekében az egyes tagállamokban (sokan azzal takaróz-

nak, hogy a törvény paragrafusai szerint cselekednek. Valóban: ez a jogállamiság egyik kritériuma – de nem az egyetlen). Amennyiben ezek a törvények gyakran embertelen gyakorlathoz vezetnek, nem árt a jogállamiság másik, az előzővel egyenértékű súlyát figyelembe véve a jogalkotás, a törvénykezés humánusabbá tétele felé is lépéseket tenni (különösen pandémia vagy egyes előrejelzések szerint pandémiák idején), pláne akkor, ha véletlenül alkotmányjogi kérdések is felmerülnek.

Egyet kívánhatunk: győzzön a józan ész, az emberiség ebben a nehéz helyzetben, és vesztésként húzzanak el a tudástól, műveltségtől, a világot tágító művészetektől rettegő politikai haszonlesők, akik minden abszurd és emberellenes fordulatban a vétkesek székértelmezői képesek válni, nemre, nemzeti-ségre, vallásra, világnézeti különbségekre való tekintet nélkül!

Kelt 2021. május 11-én, remélhetőleg a még Európához tartozó Nagyváradon és Marosvásárhelyen

Szigligeti Színház, Nagyvárad

Fotó: szigligeti.ro

A Kulturális Analfabéta

Kaáli Nagy Botond

Pár évvel ezelőtt egy ismerősömmel beszélgettünk egy kedélyes kocsmai sörözgetés közben, és a klasszikus zenére terelődött a szó. Hogy kissé alulértékeltté vált világszerte, hogy már kevesebben szeretik, hogy ez milyen szomorú sötétebb, amikor ismerősöm bedobta a bombát: ő nem is érti, miért van egy filharmóniára szükség, csak cincognak ott fent a színpadon jó zsíros fizetésért, inkább mennének esküvői zenészeknek vagy fát vágni az erdőbe, úgy nagyobb hasznát látná belőlük a társadalom. Majdnem visszaköptem a sört. A máskor rögtön kipattanó, őseimtől örökölt gyilkos szarkazmusom és megsemmisítő iróniám mintha sohasem létezett volna, csak bámultam bambán, merev tekintettel, guvadttal szemekkel. Ismerősömtől, akit olvasott, aránylag művelt, történelemben például jeleskedő embernek ismertem, sohasem feltételeztem volna ilyesmit. Sőt, igazából senkitől. Akkor szembesültem úgy igazán először azzal, hogy mit gondol különböző kultúrkörökről az az ember, aki nem bennük nőtt fel. Számomra, aki mindkét részről régi, értelmiségi családba született, és orvosok, egyetemi professzorok, rektorok, klasszikus zenészek, lelkipásztorok, gondos, féltő és kiváló nevelést kapott egykori földbirtokosok

között nőtt fel, már csak ezen kérdés feltevése is elképzelhetetlen volt.

Döbbenetem illanásával próbáltam ugyan érvelni, megpróbáltam elmagyarázni, hogy mennyire überbrutál nehéz szakma klasszikus zenészeknek lenni, hogy amit ő csak cincogásnak hall, ahhoz mennyi munka, iskola, egyetem és nem kevés tehetség szükséges, hogy ezek az emberek a gyerekkorukat áldozzák fel a későbbi sikerekért (vagy kudarcokért) – tudom, mert a művészetben én

A Nagyváradi Állami Filharmónia

is zongora szakon voltam, és nem esett jól a nyár közepén Bachot gyakorolni, miközben a többiek az ablak alatt fociztak a grundon –, hogy a kultúra nélkül semmik vagyunk és semmit sem jelentünk, mert egy ókori népről sem azt tartjuk fontosnak, hogy hány véka búzát és hány cserzett bölénybort adott el a szomszédos törzs piacterein, hanem hogy mit épített, írt és alkotott, hogy a kultúra képezi a civilizáció alapját, és nem fordítva, nagyon nem. Hogy regények, filmek, zene, színház (próbáltam közérthető, emiatt enyhén populista maradni) nélkül olyan életünk lenne, mint az isten háta mögötti kisvárosban, ahol

csak dolgoznak, kocsmáznak, esznek, ürítenek és szaporodnak az emberek, ez pedig miben különbözik egy hangyakolóniától? Hatékony ugyan, de kollektív emlékezetre nem méltó. Erveltem rendesen, vitázni tudok, veszekedni nem szeretek, miközben ismerősöm arcát fürkésztem. Végighallgatott ugyan, bólogatott, hümmögött, néha helyeselt is, de láttam, ez csak gyenge színjáték, egyrészt, hogy zárjuk le a témát, mert már unja, másrészt, hogy mégse tartam legalja suttyó parasztnak. Akkor értettem meg: tényleg vannak ilyen emberek, igen, hallottam róluk, de elképzelni sem tudtam, hogy egyik ismerősöm, aki olvasott ember, jó beszélgetőpartner, is így gondolkodjon. Kibújt a szög a zsákból, ahogy a közhely tartja.

A váradi színház-összevonásos cirkusszal kapcsolatban egyből ő jutott eszembe. Hogy vajon mi történik, ha egy ilyen gondolkodású ember hatalmat kap? Na, ez történik, ami épp történni készül. Nem ragozom tovább, fentebb a Tanár Úr igen jól összefoglalta a lényegét. A funkcionális analfabéták mellett a kulturális analfabéták országa (is) lettünk, pedig azt hittem, az a világ lejárt akkor, amikor a dédnagyapám kúriájában a szovjet katonák kitépték az olajfestményt a keretből, és viaszosvászon abrosznak használta uzsonnakor, miközben a több ezer kötetes könyvtárból rakott tűz mellett melegedett. Nincsen sok különbség.

Az Ariel színház online előadásait nézhették a szórványban élő gyerekek

Az Ariel színház idén március–áprilisban a szórványban élő magyar gyerekeknek ingyenes live stream és online előadásokat ajándékozott. Összesen mintegy 2500 gyerek örülhetett az online élménynek – közülük sokan gyermekotthonok lakói, akik számára nehezebben elérhetők a gyermekszínházi előadások.

A Bethlen Gábor Alap által támogatott program Románia területén Nagybanját és környékét, Déva, Petrosény, Élesd, Zsobók,

Szamosújvár, Marosbogát, Szászváros, Nagyszeben településeket és a Barcaság vidékét érintette, de a vajdasági magyar gyerekek is megnézhették az előadásokat – Zentán és környékén, Tiszakálmánfalván, Maradékon.

Nem ez az első alkalom, hogy az Ariel színház gyerekelőadásokat ajándékozott a rászorulóknak – ha a járványhelyzet megszűnik, a színház tervei között szerepel, hogy újabb produkciókkal látogasson el a szórványvidékre.

Fogadó a kíváncsi hörcsöghöz

Online előadások szórványvidéken

Maszk nélküli kísérleti előadásokat szerveznek a beoltottak számára

A koronavírus-járvány miatt bevezetett távolságtartási és maszkviselési előírások felfüggesztésével rendeznek kísérleti előadásokat a beoltottak számára a hét végén a bukaresti nemzeti színházban és operában, valamint a kolozsvári operában – közölte csütörtökön az Adevarul hírportál.

A Bukaresti Nemzeti Opera művészei Mozart, Rossini, Mascagni, Prokofjev, Verdi és Puccini műveiből állították össze a Libera Musica című gálaműsort. Péntek este az intézmény 657 férőhelyes nagytermében a beoltottak számára, vasárnap este pedig szabadtéren – a beoltottakon kívül – a betegségen átesettek és a negatív teszteredményt felmutatók számára játszanak.

A Bukaresti Nemzeti Színház szombat este szintén a koronavírus ellen beoltott közönség előtt viszi színre Francis Veber Balfácánt vacsorára című vígjátékát Ion Caramitru rendezésében.

A Kolozsvári Román Opera ugyancsak szombaton Charles Gounod Faustját tűzte műsorra David Crescenzi vezényletével (Faust: Ștefan Pop, Mefisztó: Szabó Bálint), a terembe pedig azok a nézők ülhetnek be, akik legalább tíz napja megkapták az oltás második adagját is.

Egyik előadáson sem kötelező a védőmaszk viselése. A nézőknek tudniuk kell, hogy adataikat regisztrálják, és 14 napig megfigyelés alatt maradnak, mert az egészségügyi hatóságok nyomon fogják követni,

előfordul-e koronavírus-fertőzés körükben – idézte az Adevarul Bogdan Gheorghiu kulturális minisztert.

A kísérleti előadások megrendezéséhez a hét elején elfogadott kormányhatározat te-

remtette meg a jogi feltételeket, amely csütörtöktől kezdődően újabb 30 napra meghosszabbítja a veszélyhelyzetet és a járványügyi korlátozások hatályát.

A kormányhatározat szerint a kulturális minisztérium javaslatára az országos járványügyi operatív törzs (CNSU) az egészségügyi tárca jóváhagyásával engedélyezhet olyan zárt térben tartott kulturális rendezvényeket, amelyek nem korlátozzák a terem befogadóképességének 30 vagy 50 százalékára (a település fertőzési rátája függvényében) a résztvevők számát. Ezekben a kísérleti előadásokban azonban csak olyan nézők vehetnek részt, akik megkapták a koronavírus elleni védőoltást, 72 óránál frissebb negatív PCR-tesztet vagy 24 óránál frissebb negatív antigéntesztet mutatnak be, valamint azok, akik több mint 15, de kevesebb mint 90 nappal korábban átesettek a koronavírus-fertőzésen. A kormányhatározat a sportrendezvényekre is könnyítéseket fogadott el.

Bukarestben egyébként hivatalosan csütörtöktől érvényesek a – másfél ezrelékes fertőzési ráta alatti – „zöld zónákra” vonatkozó előírások, így a színházak, koncerttermek, mozik és a zárt térben működő vendéglők immár kapacitásuk 50 százalékát kihasználva fogadhatnak vendégeket a „sárga zónában” engedélyezett 30 százalék helyett.

Balfácánt vacsorára. Ion Caramitru és Horațiu Mălăele

Május 31-ig lehet jelentkezni a Virtuózok hetedik évadába

Május 31-ig lehet jelentkezni a Virtuózok komolyzenei tehetségkutató hetedik évadába, a Virtuózok V4+ 2021 műsorba, amely a Duna Televízióban lesz látható november 19. és december 17. között – tájékoztatta az MTVA Sajtó- és Marketingirodája kedden az MTI-t.

A nemzetközi sorozat 2021-ben a visegrádi négyek országai és Horvátország tehetségeit kutatja. Országoként egy abszolút győztest választ a zsűri, egymással nem versenyeznek az egyes nemzetek – tartalmazza a közlemény.

A műsor komolyzenei tehetségei esélyt kaphatnak, hogy világsztárokkal léphessenek fel, a Virtuózok alapítvány és támogatói révén hangszereket vásárolhassanak, mesterkurzusokon vehessenek részt. A százezer eurós ösztöndíjazású versenyen országoként egy győztest hirdetnek, emellett közönségdíjak és különdíjak is lesznek. A jelentkezést a <https://virtuozok.hu/jelentes/oldalon> várják.

A műsort idén télen öt ország hét televíziós csatorná-

ján sugározzák, 70 milliós tévés és online elérésre lehet számítani. Magyarországon a műsor ismét a Duna Televízióban lesz látható november 19. és december 17. között. Magyarországon idén kétfordulós tévés válogató lesz, tehát sokkal több magyar tehetség kerül adásba – tartalmazza a közlemény.

A 2014-ben indult Virtuózok az első és egyetlen magyar fejlesztésű komolyzenei tehetségkutató műsor. Már a kezdetekkor a magyar közszolgálati televízió egyik legnézettebb műsora lett, 2020-ra pedig átlépte a határokat és a visegrádi négyek országaiban, valamint Szerbiában is bemutatották.

A Virtuózok V4+ 2021 műsor idén is az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával jöhet létre. Nemzetközi összefogás eredményeként a zsűriben a részt vevő országok zenei szaktekintélyei ülnek, a zsűri tagjai között olyan világhírű sztárvendégek lesznek, mint Plácido Domingo operaénekes-karmester.

Fotó: virtuozok.hu

Dzsesszes átíratot készített Sárík Péter A kékszakállú herceg vára című operából

Sárík Péter zeneszerző dzsesszes átíratot készített Bartók Béla A kékszakállú herceg vára című operájára. A triójával, két operaénekesrel, valamint a Budafoki Dohnányi Zenekar vonósaival rögzített felvételt élő bemutatója augusztus közepén lesz a Zempléni Fesztiválon.

„Kesselyák Gergely, a miskolci Bartók Plusz Operafesztivál igazgatója 2019-ben kért fel minket arra, készítsünk dzsesszátíratot a 2020-as rendezvényre Bartók egyetlen operájából. Rögtön igent mondtam, nem sejtve, milyen nehézségekkel jár ez” – idézte fel a kezdeteket Sárík Péter az MTI-nek.

Triójával (Sárík Péter – zongora; Fonay Tibor – nagybőgő; Gálfi Attila – dob) 2018-ban már készített dzsesszlemezt Bartók-művekből, ami tavaly Fonogram díjat kapott mint az év jazzalbuma. A fesztivál és ezzel együtt A kékszakállú bemutatója a járvány miatt elmaradt, és a projekt egy időre leállt.

„A legnagyobb nehézséget az okozta a munka során, hogy egy opera dinamikája és előadásmódja nagyon más, mint a dzsesszes gondolkodás. Először csak trió és két énekes felállásban gondolkodtam, végül kiegészültünk egy Fender zongorával, Hammond orgonával és a Budafoki Dohnányi Zenekar vonósaival. Hollerung Gábort, a zenekar vezetőjét régóta ismerem, maximálisan megbízom a szakértelmében, ezért kértem fel a közreműködésre” – idézte fel Sárík Péter.

A zeneszerző szerint Bartók 110 éve írt operája örök érvényű, kortól független problematikát dolgoz fel, egy nő és egy férfi félresiklott kapcsolatát. „Számos értelmezése van Bartók operájának, a magam részéről a történetet egy tragikus végű játszámán látom két ember között. Kékszakállú reménnyel telve fogadja várába a fiatal és törekeny Juditot, aki-ben erősebb a kíváncsiság a szeretetnél, miközben a herceg a nőiséget, a gondoskodást várna el tőle. Judit mindent tudni akar a herceg múltjáról, de túl messzire megy, és így szomorú vége lesz a történetnek” – fejtette ki Sárík Péter.

A stúdiófelvételek tavasszal zajlottak, az utómunkálatok még tartanak. A darab két zongora kadenciabővítéssel az eredeti formában elhangzik, lényegi változtatás a mű tempóiban történt, és természetesen az eredeti hangszerezésben nem szereplő zongora, dob és jazz-bőgő alapjaiban változtatja meg a megszólalást. Bartók huszonhét fúvóshangszert írt az operába, ezek szerepét nagyrészt a Fender zongora vette át, de szükség volt a Hammond orgonára is.

„Fontos hangsúlyoznom, hogy nem átírtam a művet, hanem új formába öntöttem, és természetesen, mivel dzsesszenészek vagyunk, az eredeti zenei szöveget szinte folyamatosan az improvizáció. Ettől hívhatjuk dzsesszfeldolgozásnak” – tette hozzá.

Kékszakállú szerepében Cser Krisztián (basszus), Juditként Miksch Adrienn (drámai szoprán) hallható; őket Hollerung Gábor karmester választotta ki.

Sárík Péter kiemelte: az átíratral ugyanaz a céljuk, mint az X Bartók lemezükkkel. „Azok, akik nem hallgatnak komolyzenét és Bartók műveitől is idegenkednek, más köntösben és helyzetben talán megszeretik ezt a nem könnyű, de csodálatos világot. Bartók-lemezünk anyagát olyan helyeken és olyan közönség előtt adtuk elő, amely nem a komolyzenei koncertek közege”.

A Kékszakállúhoz kapcsolódó lemez képi látványvilágát Gál Krisztián grafikusművész készítette, erre épül a leendő előadások képi világa is.

A kékszakállú herceg vára című dzsesszopera-CD az elképzelések szerint júliusban jelenik meg, tervezik, hogy később vinylen is kiadják. A lemez premierje június 8-án lesz a Bartók Rádióban, a mű élő bemutatója augusztus közepén a Zempléni Fesztiválon.

„Célom, hogy a darabot folyamatosan műsoron tartsuk Magyarországon és külföldön egyaránt” – jegyezte meg végül a zeneszerző.

A könyvtolvaj

Sebestyén Mihály

Szörstedő szelíd délutánokon el szokott ábrándozni. Csak úgy magának kergeti az ábrándokat egyik sarokból a másikba, anélkül, hogy elfáradna. Nagy gyakorlata van az ilyesmiben, ugyanis egykor a falkaképzőben jelesre vizsgázott ábrándúzésből, sőt felajánlották neki, hogy amennyiben lediplomázik – teljesen mindegy, milyen szakon kap végbi-zonyítványt, csillagoszatú-hárslevelű oklevelet –, visszafogadnák, igaz, egyelőre csak tanársegédi állásba. De még főábrándnok is lehet egyszer. Volt rá példa. Ő azonban távolabbi, balzsamosabb ábrándokra volt hajlamos, ezt már az iskolaorvos is látta rajta, aki óvta attól, hogy felelőtlen kalandokba, csil-lagszéli függeszkeedésekbe bocsátkozzék, hiszen a hajlam sokszor elég arra, hogy az ember a legmeredekebb ostobaságok falán felkússzon vagy leereszkedjen a sötétlila ál-mokig. Attól függ, honnan kezdjük az álom-fejtést, a szörstedést, az ábrándok megkopasztását.

Az iskolaorvosnál is csak heccből jelentkezett, ugyanis társai a falkaképzőben éveken át azzal cukkolták, hogy nincs bátorsága orvos elé állni, nem mer levetközni. Volt ebben némi igazság, ugyanis tényleg soha nem akart megszabadulni hosszú ujjú ingétől, a legmelegebb nyárban sem lehetett rávenni arra, hogy rövid ujjú pólót húzzon csak, vagy egész egyszerűen vállpántos „majorkában” lépjen ki a sportpályára. Úszni is bűvörtönyhöz hasonló zárt hacukában merészke-dett vízre. Nem jól úszott, de nem is ezzel akart hódítani. Majd az ábrándok vizében – biztatta magát, de tudta, hogy ez olyan gics-cses, ezért inkább kifeküdt az uszoda legtá-volabbi sarkába egy napernyő alá egy vastag tankönyvvel. Rendszerint a *Bevezetés az ön-ábrándozásba* című mesterművet lapozgatta. Nem volt módszeres-kényszeres olvasó, ha erre vagy kíváncsi, itt is, ott is felütötte a könyvet, bele-belekapott egy-egy bekez-désbe, volt, hogy a nyárvégi szél lapozta fel az olvasmányt, s ha tetszett neki, kis cetlikre a kulcsszavakat jegyezte fel, és aztán a késő esti lefekvés előtti előábrándozás közben mindent sikerrel használt fel. Rémesen jól aludt az ilyen edzések, imaszövegek farvizén.

A könyvet nehéz volt megszerezni. A leg-több közönyvtárban nem volt meg, hiány-zott, nem szerezték be, a politikai rendszerek már csak rutinból is indexre küldték, vagy másutt szétolvasták, ronggyá ábrándozták az elődök, akik aztán eltűntek az időben, karriert csináltak, vagy ópiumgödörökben henteregve haltak meg, Belgrádban vagy a Matuzsálem-foktól északra egy méltóság barlangjában vártak alkalmasabb időkre. A könyvtárosok már ismerték, hiába mondták neki, hogy épp-iglen kötni van, nézzen talán be a jövő héten, addig visszaszállítja a koldusvári kötőmü-helyből; kikérte egy fürgébb hallgató vagy vakszerencsés amatőr – nem hitt nekik. Gya-nakvó volt, tipikus könyvtárnoki gonosz aka-ratra gondolt, amelyet ezek az árva pipécek, szikkadt nyakú realisták éppen rajta akarnak kipróbálni. Röhögnie kell.

A tanszéken csak két példány létezett, az egyik állandó jelleggel Egeressy tanár úrnál volt, holott ő csak ábrázoló és nem ábrándozó geometriát tanított. Ez lényeges különbség. A másik pedig rejtélyes körülmények között fel-felbukkant, egyszer-kétszer látta is a sza-badpolchoz, de mire odaért, lekapta valaki, akinek sohasem sikerült az arcába néznie, bár formailag ismerősnek tűnt, csak nem jutott eszébe, kicsoda végső soron ez a titokzatos árnyalak, aki gyorsabban és jobban vágyik az ábrándozástudomány és technika elsajátítá-sára, mint bárki más, akit ismert.

Hányinger környékezte. Dühös volt. Láto-másai kezdtek megfakulni, a falkaképző – amely első látásra annyira, de annyira test-hezállónak tűnt – már kezdett felkockázódni, ereszteikeiben, fugáiban tágulni, kitöredeztek darabok belőle, mely mögött az elszívó sem-miség buzgólkodott, máskor füstölgő, tatar dúlta táj komor moraja szűrődött ki. Nem a tenger.

Ki kellett mennie a mosdóba. A tükör elé állt, az arcát vizsgálta, de semmit sem látott, ami a belső változás viharáról árulkodna. Sima volt, a szemlélőnek úgy tűnhetett, csú-szósan egykedvű, lesiklanak arcáról az ábrán-

Albrecht Dürer: Szent Jeromos a dolgozószobájában, 1514

dok. Valahonnan moccanást hallott, amikor odasandított, a balján homályló mocskos tükör előtt, a kagyló kávéján ott hevert az ábrándok önismereti nagyreceptúrája. Anélkül, hogy gondolkodott volna, felkapta, futva hagyta el a mosdót, és rohanni kezdett, lefelé a könyvtár lépcsőin, vakon átvágott a forgalmas utcán, minél távolabb igyekezett kerülni a mosdótól, attól az ismeretlentől, akit meg-fosztott könyvtől. Meg volt győződve, hogy azt a fickót rabolta ki, aki eddig minden al-kalommal fürgébb volt, előbb ért oda a sza-badpolchoz, és már vitte is a könyvet a kölcsönzöpultnál álló nőhöz.

Hetekig arra gondolt, már körözi a rendőr-ség, nyomoznak utána, ahogy kilép a lakás-ból, azonnal letartóztatják, pellengérré állítják a falkaképző kampuszán, nyakába TOLVAJ feliratot akasztanak, végighurcolják a városban, kizárják a falkaképzőből, mehet a Matuzsálem-fokra béltisztítónak... Azt ál-modta rendszerint, hogy megbilincselve be-

lökik a falkaképző tornatermébe, ahol meg-szégyenítik, régi, használatból kivont tan-könyvekkel dobálják meg, mézbe forgatják, és konfettiesőben meztől és fedetlen testtel kell végigsétálnia a tornatermen... vagy egész egyszerűen lefokozzák, és letélik a legszebb ingét, a sárba tapossák rejtegetett ábrándjait.

Semmi ilyesmi nem történt. Az emberek rá sem hederítettek, közönyösen majszolták vi-rágillatú croissant-jukat vagy bújócskáltak hazugságaik lombjai alatt, udvaroltak és bál-ványt imádtak, elutaztak álmaik szigetére, ahonnan csalódottan vagy terhesen tértek vissza. És nem lehet tudni, melyik volt a könnyebben elviselhető, feldolgozható kí-gyómarás.

kijelentésre ragadtatnia magát, a történetek óta bizonyosra vette, hogy valaki már elsírta, hogy éppen itt, a könyvtár mosdójában sza-badították meg ettől a kincstől valami aljas gazemberek, mert hát annak ellopásához gon-dos tervezés kellett, számtalan ártatlan fel-bukkanásnak álcázott terepszemle, próbálopás szükséges, egy mindenre elszánt banda, brigantik, útonálló, magas jutalomért dolgozó vécedetekívék összmunkája... Mar-haság.

Ha meg elviszi, akkor kettő lesz odahaza, és akkor az egyik tök fölősegesen áll az ábrándok útjába, hever az asztalon, a másodpél-dány valahova elkóricál, valaki a kávéjához kistálcának, alátétnek használja, a szeretőjé-nek ajándékozza, aki nem tudja felbecsülni a könyv értékét, ráül a húga, mert nem éri fel apánk régi diófa furniros íróasztalát, tovább is szőhető, hiszen egy hivatásos ábrándozó-nak ez sem jelent különösebb nehézséget, ugyanaz az előjelű eljárás, csak éppen fordí-tott előjellel... A lehetőségek végtelen sora bármit sugallhat, a logika az mondatja vele: nem, köszönöm, nem kell kettő, egy is ele-gendő a felszálláshoz.

Ebből nem volt második és harmadik kia-dás, hallott viszont kétszáz darab változatlan utónymatról, azt meg valami tengerentúli vidéki főiskolának szánták, de Belgrád alatt tönkre futott a kisgálya, elsüllyedt, és senki sem tartotta érdemesnek a rakományt az ábrándokért kiemelni a hullámsírból. Nos, a megmaradt példányok egészen biztosan fel-vágtatlanul hevernek egy tankönyvraktár mé-lyén, ahonnan aztán el sem viszik, ki sem kölcsönzik, és még egy elnököt sem lőnek le a raktár hatodik emeletéről.

Csak egyetlen hírhedt tankönyvraktár van, mondta ki hangosan, a dallasi. A könyvtá-rosnő megütöközve nézett rá. Oda küldjem talán? – kérdezte gúnyosan, amikor felocsú-dott, és helyretette magában Dallast – a könyvlerakatot, ahonnan azt az amerikai el-nököt lepuffantották réges-régen, ma sem tisztázott, kicsoda.

Ugyan, a kiscsoda, mondta, a lepuffantott most lenne száznegy éves, úgyhogy nem ke-resztezhetjük útjait, csak ha megidézünk vagy elábrándozunk róla... Különben köszönöm a könyvet, tegye csak félre, még néznék valami egyebet is. Bevonult a polcok közé, hátrafelé ment, átlépte a belépni tilos kordont, kinyitott egy kisajtót, és máris kint volt a régi lépcső-házban. Egy meredek csigalépcső tetején. Leült a hideg vas lépcsőfokra, biztos volt, hogy senki sem jár arra zárásig, és kihúzta belső zsebéből a könyvet. Minden eszhető-ségre magánál tartotta, vállalva a megmotoz-tatás kockázatát is. Ha jelenetekre kerülne sor, ha vissza kellene adnia. Valami elvonat-koztató bölcsességet igyekezett feltalálni a la-pokon. Sohasem nyitotta ki az első oldalra. A címlaphoz. Az olyan primitív pedantéria, si-lány gesztus, a pedagógia foglyai tesznek így. Ő szabad akart lenni, és a véletlenekre bízta magát. Az ábránd a véletlenek szülöttje. Az ábránd a szabadság szinonimája azoknak, akik a gondolat síkján csatáznak, csak ott le-hetnek mindig cselekvőképesekek, az ábránd, az álom átjátszható, de nem adható át és nem játszható ki. Átjátszható egy másik közegbe, egy másik párhuzamos világfolyosóhoz vezet, ahonnan... Életet lehel, ha a táj szét-csobbant, a város kihalt, az erdő elfagyott, a sivatagban az oázisok kiégtek, holddá mentek. Átjárható híd, folyosó, folyó.

Most mégis az első oldalra nyílt ki. A címlap a kötetstáblához tapadt, de átütött rajta az írás, valaki piros golyóstollal írt valamit a címlap szabadon hagyott hasábjába. Talán egy dedikációt, vagy a tulajdonlás mohó vágya testesült meg a bejegyzésben, átokszó-rás arra, aki el merné vinni a könyvet.

Lefejtette a lapot, és meglepve látta, hogy a könyvet neki dedikálta a szerző jóval a szü-letése előtt.

Németh László műfordítói tábor szerveznek Lakiteleken

Idén is meghirdeti a Németh Lászlóról elnevezett műfordítói tábor a Lakitelek Népfőiskola, a Kelet-és Közép-európai Kutatásért és Képzésért Alapítvány, valamint a Magyar Írószövetség. A jelentkezéseket június végéig várják.

Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a lakiteleki népfőiskola alapítója az MTI-nek elmondta: a pályázati felhívásra olyan harmincöt év alatti fiatalok jelentkezését várják, akik elhivatottságot éreznek a Magyarországgal határos Horvátország, Szerbia, Románia, Ukrajna, Szlovákia és Szlovénia nyelvein, valamint a történelmi szomszédok, Csehország

és Lengyelország nyelvén született szépirodalmi szövegek magyarra fordítása iránt.

A fordítótáborba egy legalább négyezer karakteres, nyomtatásban még meg nem jelent, magyarra fordított 20–21. századi szöveggel, valamint a Lakitelek Népfőiskola honlapjáról letölthető, kitöltött és aláírt jelentkezési lappal lehet pályázni.

Az augusztus 16. és 22. között zajló táborban a résztvevők előadásokat hallhatnak a közép-európai irodalmakról és kultúrákról, a szemináriumi foglalkozások keretében pedig megismerkedhetnek a fordítás elméletével és gyakorlatával – tette

hozzá Lezsák Sándor. A képzés térítésmentes, a nyertes pályázók számára a tábor teljes idejére szállást és étkezést biztosítanak.

A pályamunkák – a forrásmegjelöléssel ellátott eredeti szöveggel – és a jelentkezési lapok benyújtásának határideje 2021. június 28. A beérkező fordításokat szakmai zsűri bírálja el, a nyerteseket 2021. július 5-éig értesítik a részvételi lehetőségekről.

További részletek olvashatóak, és a jelentkezési lap letölthető a Lakitelek Népfőiskola honlapjáról, a nepfolakitelek.hu oldalról.

Az Oxfordi Egyetem kutatási céllal

Szándékosan fertőz meg koronavírussal embereket

Oxfordi tudósok egy úttörő kutatás részeként szándékosan megfertőztek koronavírussal pácienseket. A kísérlet célja, hogy döntő bizonyítékokat nyerjenek arra vonatkozóan, hogyan reagál az emberi immunrendszer a vírus jelenlétére.

Mózes Edith

„Azt próbáljuk ezzel a kutatással elérni, hogy meghatározzuk: egy bizonyos fajta immunválasz egy bizonyos szintje vajon megakadályozza-e azt, hogy az emberek újra megfertőződjenek a vírussal” – magyarázta a kutatás vezetője, Helen McShane.

Az immunválasz révén gyorsabban fejleszthetnek, tesztelhetnek és alkalmazhatnak vakcinákat

A kutatásban részt vevők már egyszer felépültek a Covidból. Újra megfertőzöttük a tudósok egyik célja, hogy kiderüljön: hogyan lehetne akár az összes mutánsal szemben ellenálló vakcinát fejleszteni. „64

páciens fertőz meg újra koronavírussal ebben a kórházban az Oxfordi Egyetemen” – tájékoztatott az Euronews tudósítója. „Addig lesznek itt, amíg a vírus el nem hagyja a testüket, ez egyes esetekben akár három hetet is jelenthet.”

Minden páciens ötezer fontot kap kompenzációjáért

Susan Jackson fogja kiválasztani a jelöltek közül azokat, akiket megfertőznek majd. Minden páciens ötezer fontot kap kompenzációjáért.

„Még mindig nem tudjuk pontosan, mi védi meg az embereket a Covidtól, attól, hogy nagyon megbetegedjenek, ez pedig remélhetőleg segít választ találni. A tanulmány által rengeteg információt szerzünk. Segíteni fog nekünk a vakcinák és kezelések megtervezésében” – mondta.

A tudósok az összehasonlítás és ütköztetés módszerével igyekeznek megérteni annak a legapróbb részleteit is, miért reagálnak az emberek különféleképpen a vírusra.

Forrás: Euronews

Hogyan hat az internetfüggőség a serdülőkorúakra?*

A BBTE Pszichológia és Neveléstudományok Karának három munkatársa – dr. Cristina Costescu, dr. Iulia Chelba, valamint dr. Adrian Roşan – is részt vett abban a kutatásban, mely erdélyi serdülőkorúak körében az internethasználat mértéke, különböző megküzdési mechanizmusok és a negatív érzelmek kialakulása között keresett kapcsolatokat.

Egy nemzetközi felmérés szerint a serdülőkorúak több mint 70%-a legalább egy közösségi hálózatot használ, a 13–14 évesek 92%-a pedig napi rendszerességgel csatlakozik az internetre. A fejlődési és egyéb társas kihívásokkal szembesülő serdülőkorúak gyakran támogatásra lelnek a közösségi hálózatokon, ám nem ritkán szorongásos és depressziós tünetek is jelentkeznek, ha online szociális életükben elhanyagolva érzik magukat. Éppen ezért egyre több kutatás foglalkozik az internethasználat és a közösségi hálózatok mentális egészségre és általános jóllétre gyakorolt hatásaival.

Jelen kutatás keretében több mint félszáz romániai, leginkább erdélyi 14–19 éves serdülőkorú töltött ki önbemutató kérdőívet. A kutatókat leginkább az érdekelte, hogy hatással van-e a túlzott internet-fogyasztás a negatív érzelmek kialakulására, illetve hogy mi közvetíti ezt a hatást.

A vizsgálatban részt vevő serdülők enyhe internet-függőséget mutattak. Legkedveltebb online tevékenységük (90,7%) a közösségi hálózatok böngészése volt, ezt követte az online zenehallgatás, illetve filmnézés. A leggyakrabban használt közösségi applikációk a következők voltak: Messenger, WhatsApp, Instagram és Facebook. A megkérdezettek 55%-a kevesebb mint napi egy órát töltött messengerezéssel, 25%-a pedig 1-2 órát. A YouTube videómegosztó platform kötötte

le a fiatalokat a leghuzamosabb ideig: 33%-uk válaszolta, hogy napi 3-4 aktív órát tölt el a portálon. A megkérdezettek 21%-a számolt be negatív érzelmekről, leginkább szorongásról, depresszióról, reményvesztettségéről vagy kétségbeesésről, ami a társadalmi átlaghoz mérten viszonylag magas aránynak számít.

Korrelációs vizsgálatok révén beigazolódtott, hogy kapcsolat áll fenn az internetfüggőség és a negatív érzelmek, különösen az elkeseredettség- és a szorongásérzet kialakulása között. Mivel a megkérdezettek 40%-a vallotta, hogy a közösségi hálózatokon leginkább saját tapasztalatait osztja meg, illetve azokról beszélget, e tartalmak minősége kiemelt jelentőséggel bírhat a negatív érzelmek vonatkozásában. Az internetfüggőség ugyanakkor nem közvetlenül, hanem a megküzdési stratégiák jellege révén idéz elő negatív érzelmeket. Megküzdési stratégiának nevezzük azt a tipikus megközelítésmódot, amellyel akkor élünk, ha megoldásra váró problémával vagy stresszhelyzettel kerülünk szembe. Kiderült, hogy a bénító érzelmek megjelenése szoros összefüggésben áll azzal, hogy a serdülőkorúak miként értelmezik saját maguk és társaik online viselkedését. A rugalmatlan interpretációk mint megküzdési stratégiák szinte garantáltan negatív érzelmekkel társulnak. E közvetítőmechanizmus megértése fontos szerephez juthat mind az oktatás, a terápiás beavatkozások, mind a szülői gondoskodás terén, hiszen világossá teszi, hogy a megküzdési stratégiák tudatos, célzott fejlesztése révén tompíthatók az internethasználat káros hatásai. A legkevésbé előnyös megküzdési stratégia – állítják a tanulmány szerzői – a passzív-ábrándozó gondolkodás, melyet érdemes a helyzetértékelés racionális lehetőségeivel felváltani.

*Cristina Costescu, Iulia Chelba, Adrian Roşan, Kővári Attila, Katona József (2021): Cognitive Patterns and Coping Mechanisms in the Context of Internet Use. Applied Sciences 2021, 11, 1302. DOI: <https://doi.org/10.3390/app11031302>

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A MUREŞ MEX RT. a nyárádtói ipari parkba alkalmaz CSOMAGKEZELŐKET és MUNKÁSOKAT FAIPARBA 2250 lej nettó bértől. Munkaidő: hétfőtől péntekig 7-15.30 óra között. Ingyenes szállítás Marosvásárhelyről és támogatás más helységekből. Az önéletrajzokat a mihai.molnar@mobexpert.ro e-mail címre várjuk. Érdeklődni a 0727-333-194-es telefonszámon. (22616-I)

LAKATOSMŰHELYBE MUNKATÁRSÁKAT keresünk. Tel. 0759-465-199. (65641-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPPROGRAMBA illő autót vásárolnék. Az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (11762-I)

VÁSÁROLUNK bakelitlemezeket, jó árat ajánlunk. Tel. 0740-280-126. (11856)

MINDENFÉLE

CÉG 15%-os kedvezménnyel készíti új tetőt cserépből vagy lemezből, vállal cserépforgatást, tetőjavítást. Tel. 0770-621-920. (11585-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést fémcserépből, cserépből, ácsmunkát, szigetelést polisztrénnel, kartonnal, csatorna-, lefolyókészítést és kisebb sürgős javításokat. Tel. 0749-689-653. (11815-I)

VÁLLALUNK tetőfedést, bádogosmunkát, csatorna- és lefolyókészítést, felszerelést. Tel. 0752-468-860. (11805-I)

ENGEDÉLYEZETT cég vállal tetőkészítést bármilyen anyagból, mindenféle kisebb javítást, cserépforgatást, ácsmunkát, festést, vakolást, bádogosmunkát, régi épület lebontását, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. A kiszállítás ingyenes. Tel. 0738-270-341. (11688)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, ácsmunkát, cserépforgatást, tetőfedést lemezzel, cseréppel, festést, meszelést, bármilyen más munkát. Tel. 0742-734-062, Attila. (11798-I)

ENGEDÉLYEL rendelkező magánvállalkozó vállal tetőkészítést, bármilyen tető javítását és bármilyen, tetővel kapcsolatos munkát. Áránlat kérhető a következő telefonszámon: 0747-816-052. (11755-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, bádogos- és ácsmunkát, tetőjavítást, cserépforgatást, festést, szigetelést tömbházaknál is, illetve kerítést készítenek. Saját vagy a kliens anyagával is dolgozunk. Tel. 0759-837-891. (11753)

TERMOPÁN ajtók, ablakok gyártása és szerelése német Veka profilokból. Tel. 0751-994-923. (11657)

ALBERT GABRIELLA

Istenem, súgd meg neki halkán, lágyan szólj hozzá, hogy ne zavarjam! Álomban keressen meg engem, még egyszer hadd lássam, hadd öleljem! Nem szólnék róla, miért gyötör a bánat, csak hadd lássam még egyszer az Édesanyámat! Hadd legyen nekem ez a legszebb álmom, súgd meg neki halkán: én minden nap várom... már 9 éve.

Lánya, Judit, édesanyja, Irén, unokái: Izabella és Jenci. (sz.-I)

Szívünkben el nem múló fájdalommal emlékezünk drága jó édesapánkra, férjre, nagytatára, dédtatára, rokonra és jó barátokra, id. RÁDULY BÉLÁRA halálának második évfordulóján. Szép emléke, szeretete mindig bennünk él. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (11869-I)

KÉSZÍTÜNK és javítunk tetőt és csatornát. Tel. 0756-703-359. (11750-I)

TETŐKÉSZÍTÉS lemezből, cserépből, ácsmunka, teraszok készítése, garázsfelújítás, csatornájavítás, bármilyen kisebb javítás, mindenféle más munka. Tel. 0755-654-115.

MEGEMLEKEZÉS

Két éve, hogy szívünk megtelt mély fájdalommal, mely azóta szűnni nem akar.

Szeretettel emlékezünk a drága férjre és édesapára, KÁNTOR FERENCRE halálának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerető családja. (sz.-I)

Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek...

Kegeyettel emlékezünk szeretett Édesapánkra, SZÁSZ MÁRTONRA halálának 25. évfordulóján. Lányai, Annamária, Zsófia és családjuk. (11866-I)

Mély fájdalommal emlékezünk SZÁSZ MÁRTON utas-technikusra halálának 25. évfordulóján. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! Sógornőd, Erzsike, keresztfiad, Alpár. (11866-I)

ELHALÁLOZÁS

Szívünkben mély fájdalommal, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, após, testvér, rokon és ismerős, MÁRTON LEVENTE életének 79. évében átadta lelkét a Teremtőnek. Utolsó útjára 2021. május 15-én 12 órakor kísérik a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A gyászoló család. (11876-I)

„Az igazi könnycsepp nem az, ami a szemünkből hullik, és végigcsorog az arcunkon, hanem az, ami a szívünkből hullik, és végigcsorog a lelkünkben.”

Fájdalommal tudatjuk, hogy édesanyánk,

özv. DÁNIEL ERZSÉBET szül. Zilahi

temetése 2021. május 17-én, hétfőn 15 órakor lesz a szentgyörgyi, új kórház mögötti temetőben, unitárius szertartás szerint.

Búcsúzik két fia, három lánya, menyei, vejei és kilenc imádott unokája.

Nyugodj békében, drága jó édesanyánk! (11885-I)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki, és vigasztalódást kívánunk Hints Andrea tanárnőnek és családjának a szeretett ÉDESAPA elhunytja miatti mély fájdalmukban. Isten nyugtassa békében! Dr. Kovács Emese és családja. (11875-I)

Szomorú szívvel értesültünk volt osztálytársunk, SZABÓ ENDRE haláláról. Együttérzésünket fejezzük ki gyászoló feleségének.

A Bolyai Líceum 1976-ban végzett XII. D osztályának közönsége. (11882-I)

Szomorú szívvel búcsúzik MÁRTON LEVENTE tanár úr kollégáinktól. Őszinte részvétünket ezúttal fejezzük ki a gyászoló családnak. A Marosvásárhelyi Iskolás Sportklub munkaközössége. (11884-I)

DELGAZ
grid**A Delgaz Grid Rt.**

2021. június 3-án 10 órakor a Marosvásárhely, Pandúrok sétány 42. szám alatti székhelyén nyilvános árverést szervez a Marosvásárhely, Rózsák tere 20-21. szám alatti ingatlanának eladására:

– 1.553 négyzetméter terület kizárólagos kvóta és 309 négyzetméter osztatlan rész,

– A épületegyüttes: szuterén+földszint+emelet, rendeltetés: adminisztratív irodák, 746 négyzetméter hasznos felület az utcai fronton,

– B épületegyüttes: szuterén+földszint+3emelet+manzárd, rendeltetés: adminisztratív irodák, 1.561 négyzetméter hasznos felület az utcai fronton,

– C épületegyüttes: szuterén+földszint+emelet és szuterén+földszint+2 emelet+manzárd, rendeltetés: adminisztratív irodák, 547 négyzetméter hasznos felület a belső udvarban,

– D épületegyüttes: földszint, rendeltetés: raktár 367 négyzetméter hasznos felülettel a belső udvarban,

– 15 parkolóhely az udvarban.

A teljes együttes megközelíthető gépkocsival a Nyomda (Poligrafiei) utcából, gyalogos megközelítés a Rózsák teréről.

Kikiáltási ár 7.500.000 lej, hía nélkül.

Az árverésen való részvétel garanciája a kikiáltási ár 10%-a.

A licitre való feliratkozás és a garancia befizetésének határideje: 2021. május 28., 17 óra.

Az árverésen való részvétel feltételei a feladatfüzetben található, amelyet a mihaela.simion@delgaz-grid.ro e-mail-címről lehet kérni.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám,
www.bookyard.ro

r.a.d.i.o

www.radiogaga.ro

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhelyi Rádió Románia

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

www.marosvasarhelyiradio.ro

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak

a szerkesztőségben,
a nepujasg.ro weboldalon levő online felületen is,
vagy beküldhetik e-mailen
a reklam@e-nepujasg.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es
vagy 0742-828-647-es telefonszámon,
9–14 óra között.

Hirdessen Maros megye
legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti
online is.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

Romtelecom-tudakozó

- információ - 118-932
- általános - 118-800

Központosított ügyelet

(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,

Csendőrség, Mentőállomás): 112

• Rendőrség - 0265/202-305

• SMURD (betegekkel

kapcsolatos információk) - 0265/210-110

• Sürgősségi szolgálat:

- gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi

Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330

GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,

otthon gondozó szolgálat,

8–16 óra között: 0736-883-110

• Optika-Optofarm - 0265/212-304

- 0265/312 436

- 0265/250-120

- 0265/263 351

• Optolens szemsebészeti - 0265/263-351

• Marmed - 0265/250-344

járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658

- 0729-024-380

Labor - 0751-114-307

e-mail: marmed@marmed.ro,

www.marmed.ro

• Dora Optics - 0733-553-976

• Dora Medicals - 0265/212-971

• Radiológia, echográfia

Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446

• Emma vendéglő, - 0740-083-077

hidegtálak készítése - 0365/404-664

• Prefektúra - 0265/266-801

• RDS-RCS - 0365/400-401

- 0365/400-404

• Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929

- vidék - 0265/929

• Delgaz Grid - 0265/200-928

- 0800/800 928

• Aquaserv:

- hideg víz-csatorna - 0265/215-702

- közönségszolgálat - 0265/208-888

- központ - 0265/208-800

- 08008 208-888

• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625

• Vasútállomás - 0265/236-284

• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés

(0-24 óra), professzionális balzsamozás

Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119

- 0744-282-710

• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865

koporsók, kellékek, - 0745-606-215

koszorúk - 0745-606-269

és halottszállítás - 0758-047-604

• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442

- 0265/262-907

Méltányos reklámdij fejében

állandó szereplője lehet

a **FONTOS TELEFONSZÁMOK** rovatnak.

Várjuk jelentkezését

a 0265/268 854-es telefonon.